

loek groenteman

Op 17 april 2009 is in Echten, op initiatief van Loek Groenteman, een monument onthult als eerbetoon aan alle pleegouders die tijdens de Tweede Wereldoorlog Joodse kinderen opvangen en beschermen. Op de achterkant van het monument staat: "Tijdens de Tweede Wereldoorlog hebben de nazi's naar schatting zes miljoen Joden vermoord. Hiervan waren anderhalf miljoen kinderen. Een klein aantal kinderen is uit handen van de bezetter gebleven, ze werden in pleeggezinnen opgenomen, een daad van verzet en menslievendheid en niet zonder gevaar. Ze overleefden de oorlog, maar van veel kinderen kwamen de ouders niet terug. In Fryslân zijn enkele honderden kinderen ondergebracht, een flink deel daarvan in Lemsterland. Dit standbeeld is een eerbetoon aan de tijdelijke ouders die Joodse kinderen hebben gered." Op de voorkant van het monument staat de tekst "het kind is er nog". Dit verwijst naar het monument op de Joodse school in Leeuwarden waarop staat: "het kind is er niet meer". Ook is het een verwijzing naar het nieuws dat de ouders van Loek Groenteman na de oorlog krijgen: "het kind heeft de oorlog overleefd." Het monument in Echten is ontworpen door Naomi Elburg. Zij maakt het model in de vorm van het hier geëxposeerde miniatuur beeldje. Karel Gomes en Antionette Otten werken dit model uit tot het uiteindelijke monument. Het monument staat in Echten op de kruising van de Hoofdweg en de Middenvaart. In 2012 schenkt Loek Groenteman het miniatuurbeeldje aan het museum.

Loek Groenteman met zijn moeder en broertje

Loek en Max Groenteman

persoonlijk verhaal

Iemand uit het verzet bracht mij met de Jan van Nieveen, de Lemmerboot, van Amsterdam naar Lemmer. Ik zat ondergedoken in Oosterzee-Buren bij de familie Kuipers. Samen met een ander ondergedoken meisje, Ellie Katz, ging ik naar de Christelijke School. Dit duurde nog geen drie weken. Toen kwam er bericht van het verzet dat er verraad was gepleegd. Ik moest zo snel mogelijk verdwijnen. Ik verhuisde naar een nieuw onderduikadres, Middenvaart 32 in Echten. Hier werden Siemen en Hylkje Visser mijn nieuwe pleegouders. Toen ik bij ze binnen kwam voelde ik direct de warmte. Een kind voelt dat blijkbaar meteen. Oom Siemen werkte op de melkfabriek in Oosterzee en fietste daar alle werkdagen naar toe. Tante Hylkje was thuis. Als ik mijn kleinzoon vertel over hoe het toen was kan hij zich daar geen voorstelling van maken, er was geen licht, geen gas voor de verwarming of om op te koken, geen

elektrisch, geen waterleiding. Ik ging in Echten niet naar school, het kon me ook niet schelen. Ik hield wel van het vrije leventje dat ik daar had. Melken, vee voeren, met rogge naar de bakker, eigenlijk best bijzonder dat dit allemaal zomaar kon. Maar niet altijd was het veilig. Op een dag kwamen er Duitse soldaten met een hond. Snel werd het vloerkleed bij de kachel aan de kant geschoven en ik verborg me via een luik onder de vloer. De soldaten kwamen het huis binnen en keken rond. Ook de hond kwam binnen. Ze vonden niets en verdwenen weer. Na de bevrijding hoorde ik dat mijn ouders en mijn broer de oorlog hadden overleefd, 150 andere familieleden niet. Ik heb zelf veel geluk gehad met mensen die me opvingen tijdens de oorlogsjaren, maar ik beseft me heel goed dat velen dat geluk niet hebben gehad.

Loek Groenteman

Onderduikplek van Loek Groenteman in Echten